

Wymagania edukacyjne z edukacji obywatelskiej

Rok szkolny 2025/2026

Przedmiot:	<i>Edukacja obywatelska</i>
Klasy:	<i>2m</i>
Nauczyciele uczący:	<i>mgr Michalik Karolina</i>
Poziom:	<i>Poziom podstawowy</i>
Program nauczania:	<i>Urszula Małek, Sylwia Żmijewska-Kwirąg. Program nauczania edukacji obywatelskiej dla Liceum Ogólnokształcącego i technikum w zakresie podstawowym.</i>
Podręcznik:	<i>S. Drelich, M. Tragarz, M. Wojcieszak, S. Żmijewska-Kwirąg, R. Flis, Masz wpływ Zakres podstawowy. Wyd. NOWA ERA Nr dopuszczenia: 1236/1/2025</i>

Poziom wymagań	Ocena	Wymagania na ocenę śródroczną
Koniecznych	2	<p>Uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, ale jest w stanie je uzupełnić. Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania związane z umiejętnościami określonymi w podstawie programowej.</p> <p>Uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> *wymienić najważniejsze informacje polityczne i społeczne <p>Jest mało aktywny na lekcji</p>
Podstawowych	3	<p>Uczeń wykazuje przeciętne opanowanie materiału przewidzianego programem. Jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym politycznego, *ocenić zjawiska wywierające wpływ na rozwój ludzkości *przy pomocy nauczyciela poprawnie wykonuje zadania *samodzielnie interpretuje materiały źródłowe *buduje krótką narrację
Rozszerzających	4	<p>Uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *wyszukać, zweryfikować i krytycznie analizować informacje na tematy społeczne i polityczne *określić własne zdanie na podstawie danych, wartości i potrzeb *opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi *ukazać różne aspekty procesu politycznego, społecznego *załatwić podstawowe sprawy urzędowe <p>Jest aktywny podczas zajęć lekcyjnych</p>
Dopełniających	5	<p>Uczeń opanował wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową, wykazuje zainteresowanie przedmiotem.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy społeczne i polityczne *przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie(oceny) różniące się między sobą *wyrazić własne zdanie i poprzeć je argumentami *ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń politycznych *formułować propozycje i rozwiązania problemów społecznych oraz realizować działania nakierowane na ich rozwiązanie <p>Jest aktywny na lekcji oraz uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych</p>
	6	<p>Uczeń może otrzymać ocenę celującą gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Prezentuje rozległą wiedzę * Przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny *Wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski w odniesieniu do nowych treści, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy *Jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji *Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe *Swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu, wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem, wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne *Potrafi selekcjonować i hierarchizować nabytą wiedzę *Samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania *Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN <u>Uczeń:</u>
I. Ja i społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> *wyjaśnia, czym jest patriotyzm; formułuje opinię o różnych formach i sposobach wyrażania identyfikacji z ojczyzną i troski o ojczyznę; rozważa, co to znaczy być dobrym obywatelem (w przeszłości i obecnie) * na wybranych przykładach analizuje wpływ swoich codziennych, indywidualnych wyborów na otoczenie, w tym na środowisko naturalne i innych ludzi

	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, na czym polega obywatelski obowiązek obrony ojczyzny, a także formułuje opinię w sprawie różnych obowiązków w tym zakresie, wyjaśnia znaczenie systemu obrony cywilnej * identyfikuje różne grupy społeczne i wspólnoty (od rodziny, przez wspólnotę lokalną i państwową, po globalną); ocenia zależności między składowymi tożsamości związanymi z przynależnością do określonych grup i wspólnot * opisuje dynamikę relacji grupowych i międzygrupowych, w tym zjawiska konformizmu i nonkonformizmu, oraz powstawanie podziałów my–oni; rozpoznaje przykłady ksenofobii, stereotypów i uprzedzeń oraz dyskryminacji, w tym mowy nienawiści, a także reaguje na ich przejawy w swoim otoczeniu * identyfikuje zachowania, które budują współpracę i zaufanie w grupie, oraz takie, które prowadzą do konfliktów i podziałów; stosuje wybrane metody rozwiązywania konfliktów w grupie * korzystając z wyników badań, identyfikuje, co łączy, a co dzieli społeczeństwo polskie; wskazuje, z czego możemy być dumni jako państwo, a także formułuje w tej sprawie opinię i podejmuje dyskusję * analizuje zagadnienia budzące spory w społeczeństwie polskim, a także formułuje opinię w jednej z kontrowersyjnych kwestii i podejmuje w tej sprawie dialog * korzystając z wyników badań, opisuje poziom zaufania społecznego oraz jego wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i stan demokracji; identyfikuje czynniki obniżające poziom zaufania społecznego i weryfikuje informacje budujące wybraną teorię spiskową
II. Szkoła jako wspólnota	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje znaczenie szkolnych reguł określonych w statucie lub innych dokumentach wewnętrznych oraz prawa i obowiązki uczniowskie, zna ich źródła i uzasadnienie, reaguje w sytuacjach naruszenia reguł * analizuje regulamin samorządu uczniowskiego lub inny wewnętrzny regulamin, a także ocenia jego regulacje i proponuje zmiany, jeśli są konieczne * diagnozuje problemy i potrzeby społeczności szkolnej, proponuje konstruktywne rozwiązania, a także w miarę możliwości (samodzielnie lub zespołowo) podejmuje działanie w tej sprawie * wyjaśnia, czym są mediacje i kiedy mogą być stosowane; wymienia korzyści wynikające z wykorzystania mediacji w konfliktach rówieśniczych i szkolnych; gdy jest to możliwe, w sytuacjach spornych odwołuje się do mediacji * opisuje ideę samorządności uczniowskiej, w tym samorząd klasowy, szkolny i radę szkoły; analizuje mechanizmy włączania uczniów w decydowanie o sprawach szkoły, a także wykorzystuje samodzielnie lub w grupie wybrany mechanizm.

Wymagania na ocenę roczną: wymagania śródroczne + treści z działu III

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN <u>Uczeń:</u>
III. Samorząd terytorialny	<ul style="list-style-type: none"> * identyfikuje i opisuje specyficzne cechy swojej społeczności lokalnej oraz dziedzictwo budujące lokalną tożsamość i lokalny patriotyzm; formułuje opinię i podejmuje dyskusję o najważniejszych wyzwaniach stojących przed społecznością * diagnozuje problemy i potrzeby społeczności lokalnej dotyczące młodych ludzi, a także proponuje konstruktywne rozwiązania tych problemów oraz korzysta z dostępnych mechanizmów demokratycznych, by je zasygnalizować * porównuje zadania i kompetencje poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, w tym jednostek pomocniczych gminy, oraz ich wpływ na własne życie i życie społeczności; wyjaśnia znaczenie samorządności i pomocniczości

	<p>*opisuje sposoby podejmowania decyzji przez organy władz wykonawczych i uchwałodawczych jednostek samorządu terytorialnego; identyfikuje mechanizmy udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych i wykorzystuje wybrany mechanizm</p> <p>* wyszukuje aktualne informacje o pracach rady gminy lub miasta oraz działaniu komisji powołanych przez radę gminy lub miasta, wybiera i śledzi interesujące go zagadnienie, formułuje i przedstawia opinię na jego temat</p> <p>* identyfikuje formy aktywności obywatelskiej, w tym wolontariat, i dostępne lokalnie mechanizmy wspierające zaangażowanie mieszkańców (np. budżet obywatelski, inicjatywę lokalną, fundusz sołecki) oraz w miarę możliwości wykorzystuje wybrany mechanizm w sprawie ważnej dla siebie lub społeczności</p> <p>* identyfikuje lokalnie działające organizacje pozarządowe, poznaje ich działania, szuka tych, których cele podziela, oraz poznaje różnorodne formy zaangażowania w ich działania, w tym wolontariat, i w miarę możliwości angażuje się w działalność organizacji</p> <p>* opisuje ideę młodzieżowych rad gmin, miast, powiatów i sejmików wojewódzkich, wyszukuje rady działające w swojej okolicy, a także analizuje ich pracę i w miarę możliwości włącza się w ich działania</p> <p>* diagnozuje problemy i potrzeby społeczności lokalnej dotyczące młodych ludzi, a także proponuje konstruktywne rozwiązania tych problemów oraz korzysta z dostępnych mechanizmów demokratycznych, by je zasygnalizować</p> <p>* jest przygotowywany do załatwienia podstawowych spraw urzędowych ważnych dla młodych obywateli - wypełnia wybrany formularz lub wniosek</p>
--	--

W przypadku uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel dostosowuje kryteria ocen do możliwości ucznia na podstawie opinii Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

forma	uszczegółowienie
sprawdzian/test	<p>*sprawdzenie znajomości treści programowych z kolejnych działów tematycznych</p> <p>*kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu</p> <p>*umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie</p> <p>*zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem</p>
kartkówka	<p>*sprawdzenie znajomości treści programowych z 3 ostatnich lekcji</p> <p>*kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu</p> <p>*umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie</p> <p>*może być niezapowiedziana</p>
praca oparta o analizę źródeł/badań	<p>*sprawdzenie umiejętności pracy ucznia z materiałem źródłowym (Poszukiwanie, weryfikowanie i krytyczne analizowanie informacji na tematy społeczne i polityczne)</p> <p>*kontrola biegłości rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych, społecznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska</p> <p>*kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych</p>
odповідь ustna	<p>* sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przewidzianym PP oraz wymaganiami edukacyjnymi</p> <p>*obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego</p> <p>*przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych</p>
Aktywność/ zaangażowanie	*sprawdzenie zaangażowania ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna, pod kierunkiem nauczyciela, praca grupowa)
Projekt edukacyjny	<p>*określenie zdolności ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych informacji oraz środków multimedialnych</p> <p>*ocena zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej</p>
udział w konkursach przedmiotowych i tematycznych	<p>*ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym PP lub wykraczającej poza ten zakres</p> <p>*reprezentowanie szkoły na zewnątrz</p>

